

V Bruseli 12. novembra 2025
(OR. en)

15196/25

JAI 1640
MIGR 413
FRONT 266
RELEX 1441
ASILE 101

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	11. novembra 2025
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2025) 795 final
Predmet:	OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE Výročná európska správa o azyle a migrácii (2025)

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 795 final.

Príloha: COM(2025) 795 final

V Bruseli 11. 11. 2025
COM(2025) 795 final

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

**Výročná európska správa o azyle a migrácii
(2025)**

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Výročná európska správa o azyle a migrácii (2025)

I. Úvod

Výročná európska správa o azyle a migrácii (ďalej len „správa“) je kľúčovým výstupom Paktu o migrácii a azyle (ďalej len „pakt“), ktorým sa zabezpečuje strategický situačný prehľad v tejto oblasti. Analyzuje sa v nej situácia v oblasti azylu, migrácie a prijímania v Únii a v členských štátoch za obdobie predchádzajúcich 12 mesiacov a stanovuje prognóza migračných trendov na nasledujúci rok¹.

Pakt bol významným míľnikom vo vývoji komplexného prístupu k migrácii, azylu, riadeniu hraníc a integrácii. Jeho cieľom je dlhodobou riadiť migráciu a poskytnúť členským štátom flexibilitu, aby mohli účinne a spravodlivo riešiť osobitné výzvy, ktorým čelia. Sila paktu spočíva v **rovnováhe medzi zásadami solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti** medzi členskými štátmi. Na tento účel sa nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 zo 14. mája 2024 o riadení azylu a migrácie², ktoré je jedným z legislatívnych aktov tvoriacich pakt, zavádza povinný, flexibilný a na potrebách založený mechanizmus solidarity. Fungovanie tohto mechanizmu je založené na hodnotení situácie v oblasti azylu a migrácie v Únii, ktoré je uvedené v správe tvoriacej súčasť **ročného cyklu riadenia migrácie** (ďalej len „cyklus“).

Komisia začala prvý cyklus prijatím tejto správy, ktorá obsahuje aj aktuálne informácie o dosiahnutom pokroku a výzvach pri vykonávaní paktu³. Situačný prehľad poskytnutý v tejto správe má Komisia použiť aj na účely prijatia **vykonávacieho rozhodnutia Komisie**⁴ (ďalej len „rozhodnutie“), ktorým sa v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1351 určia členské štáty, ktoré sú vystavené migračnému tlaku, ktorým hrozí migračný tlak alebo ktoré čelia závažnej migračnej situácii.

K správe a rozhodnutiu je pripojený **návrh vykonávacieho rozhodnutia Rady, ktorým sa zriaďuje ročná rezerva solidarity**⁵, vypracovaný Komisiou, ktorého cieľom je v nadchádzajúcom roku riešiť potreby solidarity členských štátov vystavených tlaku. Zároveň pokračuje práca na vykonávaní všetkých zložiek paktu s cieľom vytvoriť účinný európsky systém solidarity a zodpovednosti na spravodlivé, pevné a účinné riadenie azylu a migrácie.

¹ Článok 9 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 zo 14. mája 2024 o riadení azylu a migrácie, o zmene nariadení (EÚ) 2021/1147 a (EÚ) 2021/1060 a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 604/2013 (Ú. v. EÚ L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 zo 14. mája 2024 o riadení azylu a migrácie.

³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Súčasný stav vykonávania paktu o migrácii a azyle [COM(2025) 319 final] ([EUR-Lex – 52025DC0319 - SK – EUR-Lex](#)).

⁴ Článok 11 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 zo 14. mája 2024 o riadení azylu a migrácie.

⁵ Článok 12 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 zo 14. mája 2024 o riadení azylu a migrácie.

II. Plnenie paktu: zodpovednosť a solidarita v rovnováhe

Členské štáty napredujú v prípravách na vykonávanie reforiem paktu a plnenie nových záväzkov v oblasti solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti.

V oblasti **zodpovednosti** sa hlavné novinky paktu zameriavajú na vytvorenie účinnejších, pevnejších a spravodlivejších postupov, ktoré budú viesť k racionálnejším a účinnejším azylovým a migračným systémom s nižšou administratívnou záťažou pre členské štáty, rýchlejšími spracovaniami, primeranou podporou poskytovanou migrantom a kvalitnými rozhodnutiami o ich prípadoch. Nové preverovanie⁶ na vonkajších hraniciach Únie umožní rýchlo identifikovať a posúdiť všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí neoprávnene vstupujú na územie Únie. V rámci povinného konania o azyle a o návrate na hraniciach⁷ sa žiadosti štátnych príslušníkov krajín s nízkou pravdepodobnosťou získania medzinárodnej ochrany budú vybavovať zrýchleným spôsobom priamo na vonkajších hraniciach Únie. Nové pravidlá zodpovednosti⁸ umožnia rýchlejší a účinnejší postup pri určovaní členských štátov zodpovedných za vybavovanie žiadostí o medzinárodnú ochranu. Obnovená databáza Eurodac⁹ a nové pravidlá týkajúce sa prijímania¹⁰ budú mať pozitívny vplyv na riadenie a obmedzenie neoprávnených pohybov.

V tejto súvislosti budú musieť členské štáty prvého vstupu neoprávnených migrantov prevziať niekoľko nových úloh, najmä vzhľadom na charakter migračných tokov prichádzajúcich na vonkajšie hranice Únie. Predovšetkým budú musieť vynaložiť značné úsilie na splnenie svojich povinností pri preverovaní a registrácii všetkých neoprávnene prichádzajúcich osôb, vytvorení „primeranej kapacity“ pre povinné konanie na hraniciach, ako aj pri posudzovaní žiadostí o medzinárodnú ochranu.

Na podporu predovšetkým týchto členských štátov bol nariadením (EÚ) 2024/1351 zriadený stály mechanizmus **solidarity**. Mechanizmus vyvažuje výzvy a povinnosti jednotlivých členských štátov. V súlade s tým istým nariadením Komisia každoročne hodnotí celkovú migračnú situáciu v Únii s cieľom určiť, či sú členské štáty vystavené migračnému tlaku, či im hrozí migračný tlak alebo či čelia závažnej migračnej situácii. Na tento účel Komisia po

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1356 zo 14. mája 2024, ktorým sa zavádza preverovanie štátnych príslušníkov tretích krajín na vonkajších hraniciach a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 767/2008, (EÚ) 2017/2226, (EÚ) 2018/1240 a (EÚ) 2019/817; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>.

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1348 zo 14. mája 2024, ktorým sa stanovuje spoločné konanie o medzinárodnej ochrane v Únii a zrušuje smernica 2013/32/EÚ; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj> a nariadenie o konaní o návrate na hraniciach – nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1349 zo 14. mája 2024, ktorým sa stanovuje konanie o návrate na hraniciach a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/1148; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj>.

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 zo 14. mája 2024 o riadení azylu a migrácie, o zmene nariadení (EÚ) 2021/1147 a (EÚ) 2021/1060 a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 604/2013; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>.

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1358 zo 14. mája 2024 o zriadení systému Eurodac na porovnávanie biometrických údajov s cieľom účinne uplatňovať nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 a (EÚ) 2024/1350 a smernicu Rady 2001/55/ES a identifikovať neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín a osoby bez štátnej príslušnosti, o žiadostiach orgánov presadzovania práva členských štátov a Europolu o porovnaní s údajmi v systéme Eurodac na účely presadzovania práva, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240 a (EÚ) 2019/818 a o zrušení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 603/2013; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj>.

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1346 zo 14. mája 2024, ktorou sa stanovujú normy pre príjem žiadateľov o medzinárodnú ochranu; ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj>.

konzultácii s členskými štátmi vypracovala **metodiku** na posúdenie, či existujú členské štáty, ktoré čelia neprimeraným povinnostiam, pričom zohľadnila celkovú situáciu v Únii. Vychádza z dostupných vysokokvalitných údajov a informácií, pričom zabezpečuje, aby výsledky boli spravodlivé, objektívne a v súlade s právnymi požiadavkami. Metodika je podrobne opísaná v osobitnom pracovnom dokumente útvarov Komisie¹¹.

Po určení členských štátov vystavených migračnému tlaku a s prihliadnutím na zistenia správy vrátane jej prognózy na nasledujúci rok Komisia navrhuje aj výšku solidárnych príspevkov, ktoré by sa mali poskytnúť členským štátom vystaveným migračnému tlaku. Členské štáty môžu poskytovať solidárne príspevky v rôznych formách:

- **relokácia**, ktorá spočíva v presune žiadateľov z členských štátov vystavených migračnému tlaku do iných prispievajúcich členských štátov. Členské štáty by takisto mohli využiť kompenzácie prevzatím zodpovednosti, čo je forma solidarity, pri ktorej môžu členské štáty ovplyvnené neoprávnenými pohybmi za určitých podmienok ponúknuť prevzatie zodpovednosti za žiadateľov, ktorí sa už nachádzajú na ich území, z členských štátov, ktoré sú vystavené migračnému tlaku;
- **finančné príspevky** skladajúce sa z prevodov súm z prispievajúcich členských štátov do rozpočtu Únie, zamerané na opatrenia na podporu benefitujúcich členských štátov, napríklad pri riadení ich migračných, azylových a prijímacích systémov, pri riadení hraníc, alebo na financovanie, pokiaľ ide o Fond pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF) a za určitých podmienok, projektov a opatrení vo vonkajšom rozmere migrácie vrátane zníženia počtu neoprávnených príchodov a zvýšenia počtu návratov;
- **alternatívne solidárne opatrenia**, ktoré môžu zahŕňať napríklad materiálnu alebo technickú vecnú pomoc, a to aj v oblasti riadenia hraníc.

Solidárne opatrenia budú určené vo vykonávacom rozhodnutí Rady, ktoré sa má prijať podľa článku 57 nariadenia (EÚ) 2024/1351, ktorým sa zriaďuje **ročná rezerva solidarity** (ďalej len „rezerva solidarity“), na základe návrhu Komisie podľa článku 12 nariadenia (EÚ) 2024/1351. Podľa článku 57 nariadenia (EÚ) 2024/1351 sa členské štáty musia dohodnúť na veľkosti rezervy solidarity na nasledujúci rok a na tom, ako každý členský štát prispeje podľa svojho spravodlivého podielu a v súlade s predkladaním prísľubov na fóre EÚ na vysokej úrovni pre solidaritu. Rada by mala vo svojom rozhodnutí zachytiť výsledok predkladania prísľubov v súvislosti s potrebami, ktoré identifikovali členské štáty vystavené tlaku, a to aj pokiaľ ide o využívanie kompenzácií prevzatím zodpovednosti.

Členské štáty, ktoré Komisia považuje za štáty vystavené migračnému tlaku, budú mať prístup k rezerve solidarity a nebudú povinné plniť svoje prísľúbené solidárne príspevky, zatiaľ čo členským štátom, ktoré čelia závažnej migračnej situácii, bude môcť Rada na ich žiadosť úplne alebo čiastočne odpočítať ich solidárne príspevky. Zároveň prispievajúce členské štáty nie sú povinné plniť svoje prísľuby voči benefitujúcemu členskému štátu, ak Komisia v danom členskom štáte zistila systémové nedostatky, pokiaľ ide o pravidlá zodpovednosti stanovené podľa nariadenia (EÚ) 2024/1351, ktoré by mohli mať závažné nepriaznivé dôsledky na fungovanie systému.

Okrem rezervy solidarity sa paktom zriaďuje **stály podporný súbor nástrojov EÚ v oblasti migrácie**, ktorý sa skladá z poskytovania operačnej a technickej pomoci príslušnými orgánmi, úradmi a agentúrami Únie; podpory poskytovanej z fondov Únie a z iných zdrojov

¹¹ SWD(2025) 792, Metodika na účely vykonávacieho rozhodnutia Komisie podľa článku 11 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351.

financovania; výnimiek v *acquis* Únie s cieľom reagovať na osobitné migračné výzvy; aktivácie mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany; opatrení na uľahčenie činností v oblasti návratu a reintegrácie; posilnených opatrení a medzisektorových činností v rámci vonkajšieho rozmeru migrácie; posilnenej diplomatickej a politickej činnosti; koordinovaných komunikačných stratégií; podpory účinných migračných politík v tretích krajinách založených na ľudských právach alebo podpory legálnej migrácie a dobre riadenej mobility. Podporný súbor nástrojov EÚ v oblasti migrácie je k dispozícii členským štátom a môže byť prispôsobený ich osobitným potrebám.

Je to dôležité najmä pre členské štáty ohrozené migračným tlakom, ktoré budú môcť využívať prednostný prístup k tomuto podpornému súboru nástrojov. Komisia bude poskytovať finančnú podporu a zároveň koordinovať s agentúrami možné stanovenie priorít pri poskytovaní operačnej podpory.

Vykonávanie paktu – súčasný stav

Od nadobudnutia účinnosti paktu v júni 2024 a po prijatí spoločného implementačného plánu členské štáty s podporou Komisie a príslušných agentúr Únie zintenzívnili úsilie o premenu legislatívnej dohody na praktickú realitu a zabezpečenie toho, aby ich vnútroštátne azylové, prijímacie a migračné systémy boli pripravené na plné uplatňovanie paktu do júna 2026. Zároveň je všeobecne potrebné zrýchliť tempo týchto reforiem.

Po počiatkovej fáze, ktorá viedla k vypracovaniu národných implementačných plánov a príslušných mechanizmov riadenia, sa pozornosť v celej Únii, ako aj na vnútroštátnej úrovni, presunula. Teraz je na rade **legislatívna úprava, praktická realizácia a zabezpečenie zdrojov pre reformy**.

Od poslednej správy sa dosiahli **dôležité míľniky na** všetkých úrovniach. Patrí medzi ne vypracovanie národných stratégií a plánov pre prípad nepredvídaných udalostí, úpravy národných právnych rámcov a prijatie vykonávacieho nariadenia Komisie, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia (EÚ) 2024/1351¹². Zvýšil sa počet členských štátov, ktoré majú splniť ciele **primeranej kapacity** pre nové konanie na hraniciach, a začalo sa testovanie systému Eurodac.

Zároveň **sa vyjasňujú zostávajúce výzvy**. Týka sa to najmä včasnej realizácie systému Eurodac, zavedenia konania na hraniciach a potreby zavedenia potrebnej infraštruktúry, ako aj personálnych potrieb a administratívnych opatrení. V celej Únii by sa mali čoskoro dokončiť opatrenia týkajúce sa preverovania a prijímacia kapacita by sa mala prispôsobiť novému rámcu, čím sa zabezpečí dostatočná kapacita a primerané normy. Hoci väčšina členských štátov tak už urobila, je potrebné uzavrieť zostávajúce opatrenia týkajúce sa monitorovania základných práv a právneho poradenstva.

Komisia a všetky členské štáty musia naďalej spolupracovať, aby zabezpečili účinné zosúladenie finančného plánovania s národnými plánmi a dostatočné financovanie kľúčových prvkov nového rámca, či už z prostriedkov Únie alebo z národných zdrojov.

Podrobný súčasný stav vykonávania paktu je uvedený v prílohe.

¹² Vykonávacie nariadenie Komisie, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 o riadení azylu a migrácie a ktorým sa zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 1560/2003.

III. Strategický situačný prehľad v oblasti azylu, prijímania a migrácie

Dôkazy uvedené v tejto správe sú základom rozhodnutia Komisie, v ktorom sa identifikuje migračná situácia v členských štátoch, a návrhu vykonávacieho rozhodnutia Rady, ktorým sa zriaďuje ročná rezerva solidarity potrebná na riešenie migračnej situácie, vypracovaného Komisiou. V správe ako takej sa poskytuje komplexný a strategický situačný prehľad, ktorý slúži aj ako nástroj včasného varovania a informovanosti pre Úniu v oblasti migrácie a azylu.

Strategický situačný prehľad sa skladá z: a) **analýzy** hlavného vývoja v oblasti azylu, prijímania a migrácie v Únii a vo všetkých členských štátoch počas obdobia 12 mesiacov od 1. júla 2024 do 30. júna 2025 a b) **prognózy** na rok 2026 a informácií o úrovni **pripravenosti** v Únii a členských štátoch reagovať na očakávané trendy a prispôsobiť sa im. Prehľad v tejto správe zahŕňa aj zistenia z monitorovania, ktoré vykonala Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex), a hodnotenie vykonané v súlade s nariadením (EÚ) 2022/922¹³.

Vychádza z kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov a informácií, ktoré poskytli členské štáty, príslušné agentúry Únie¹⁴ a Európska služba pre vonkajšiu činnosť. Analýza a prognóza vychádzajú aj z výsledkov pravidelných výmen v rámci siete mechanizmu EÚ pre pripravenosť a riadenie kríz v oblasti migrácie¹⁵.

Strategický situačný prehľad je zahrnutý v tejto správe a je doplnený pracovným dokumentom útvarov Komisie obsahujúcim štatistické členenie podporujúce analýzu v správe, pracovným dokumentom útvarov Komisie poskytujúcim podrobné informácie podporujúce analýzu¹⁶ a pracovným dokumentom útvarov Komisie obsahujúcim podrobnosti o prognóze na rok 2026¹⁷.

a) Analýza situácie v oblasti azylu, prijímania a migrácie od júla 2024 do júna 2025

Celkovo sa v období od júla 2024 do júna 2025 **migračná situácia v Únii** v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi **naďalej zlepšovala**. Počet neoprávnených príchodov do EÚ, žiadostí o medzinárodnú ochranu a neoprávnených pohybov sa znížil¹⁸, čo je stabilný trend pozorovaný už od roku 2024. Je to aj vďaka spoločnému úsiliu Komisie a členských štátov pri

¹³ Výsledky monitorovania vykonávaného agentúrou pre azyl, ako aj monitorovania vykonávaného v súlade s článkom 10 nariadenia (EÚ) 2024/1356 uvedeného v článku 9 písm. e) nariadenia (EÚ) 2024/1351 nie sú k dispozícii, keďže tieto monitorovacie mechanizmy ešte nie sú funkčné.

¹⁴ Agentúra Európskej únie pre azyl (EUAA), Agentúra Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol), Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex), Agentúra Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-LISA), Agentúra Európskej únie pre základné práva (FRA).

¹⁵ Sieť koncepcie pripravenosti a krízového riadenia v oblasti migrácie, ktorá je prvým výsledkom paktu, predstavuje operačný rámec, ktorý spája príslušné zainteresované strany EÚ s cieľom monitorovať a predvídať migračné toky a situácie. Bola zriadená odporúčaním Komisie (EÚ) 2020/1366 z 23. septembra 2020 o mechanizme EÚ pre pripravenosť a riadenie kríz v oblasti migrácie [EUR-Lex – 32020H1366 – SK – EUR-Lex](#).

¹⁶ Dokumenty SWD(2025) 790 Podpora analýzy situácie v oblasti azylu, prijímania a migrácie v Únii a v členských štátoch a SWD(2025) 793 Štatistické členenie na podporu analýzy situácie v oblasti azylu, prijímania a migrácie v Únii a v členských štátoch sú označené ako citlivé, pretože obsahujú údaje, ktoré sa nesmú zverejniť vzhľadom na podrobnosť informácií v nich uvedených a riziko, že by mohli brániť v činnosti agentúram Únie a Komisii.

¹⁷ Dokument SWD(2025) 791 Prognóza podľa článku 9 ods. 3 písm. b) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 na rok 2026, klasifikovaný ako RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

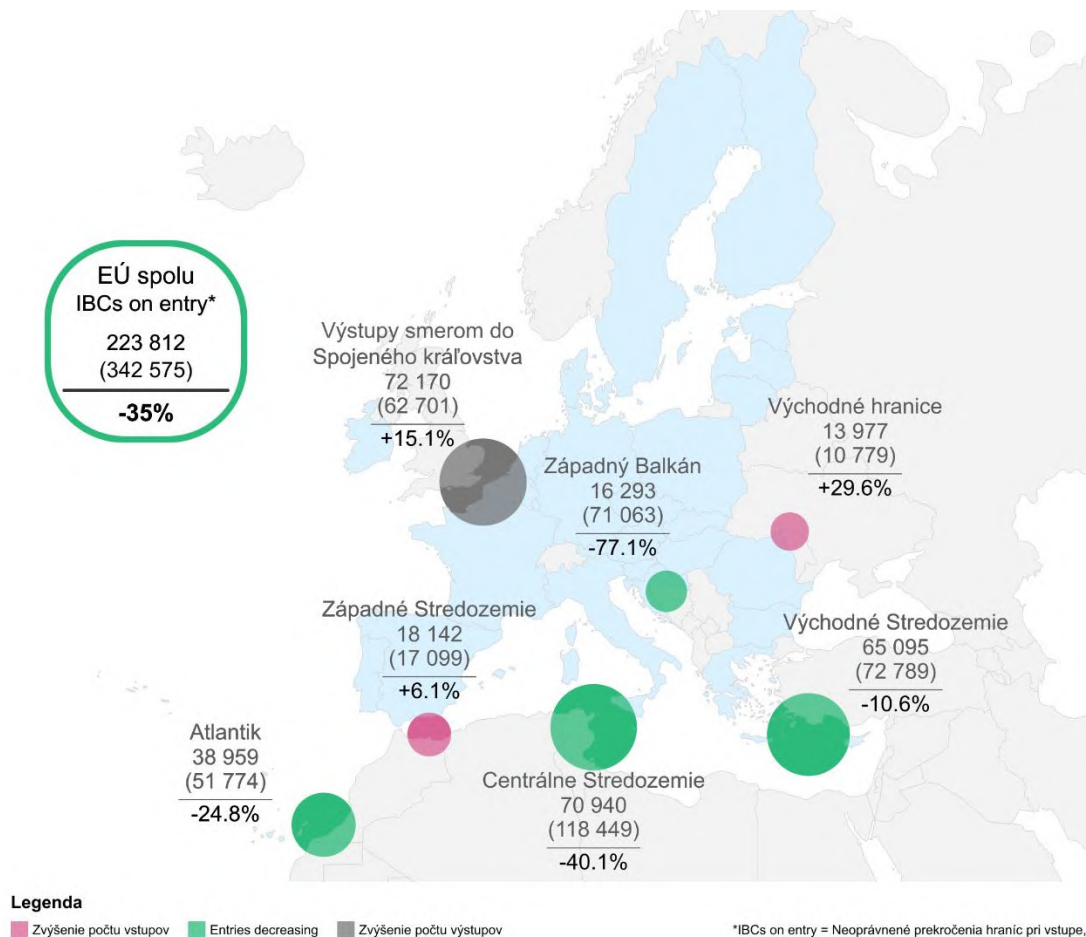
¹⁸ Keďže táto správa sa týka obdobia od 1. júla 2024 do 30. júna 2025, medziročné porovnanie („predchádzajúce vykazované obdobie“) sa týka obdobia 12 mesiacov od 1. júla 2023 do 30. júna 2024.

zintenzívňovaní spolupráce s krajinami pôvodu a tranzitu a posilňovaní vonkajších hraníc Únie.

Neoprávnená migrácia na vonkajších hraniciach Únie¹⁹

Neoprávnené prekračovanie²⁰ vonkajších hraníc Únie sa **znížilo o 35 % v porovnaní s obdobím od júla 2023 do júna 2024**. Na väčšine migračných trás vrátane tých, ktorými sa najčastejšie neoprávnené prekračujú hranice Únie, sa pozorovali klesajúce trendy.

Obrázok 1 – Neoprávnené prekročenie hraníc podľa migračnej trasy²¹

Zdroj: vypracovalo JRC na základe údajov agentúry Frontex.

Hoci migračná situácia v **Grécku** zostala celkovo stabilná, krajina zaznamenala najvyšší počet neoprávnených prekročení hraníc v pomere k HDP a počtu obyvateľov²², ako aj väčšinu neoprávnených prekročení hraníc na trase cez východné Stredozemie (viac ako 60 000

¹⁹ Analýza v tomto oddiele vychádza z údajov agentúry Frontex.

²⁰ Počet neoprávnených prekročení hraníc je počet štátnych príslušníkov tretích krajín alebo pridružených krajín EÚ/krajín pridružených k schengenskému priestoru, ktorých orgány členských štátov odhalili pri neoprávnenom vstupe na územie alebo pri pokuse o neoprávnený výstup z územia medzi hraničnými priestormi na vonkajších hraniciach. Je však možné, že jeden štátny príslušník tretej krajiny bol odhalený viackrát pri neoprávnenom vstupe na územie členského štátu alebo jeho neoprávnenom výstupe.

²¹ Táto mapa obsahuje trasy s viac ako 500 neoprávnenými prekročeniami hraníc.

²² Vypočítané porovnaním podielu každého členského štátu na tomto ukazovateli s jeho podielom na HDP a počtom obyvateľov. Podiel na HDP a počet obyvateľov sa za jednotlivé členské štáty sa vypočíta podľa referenčného kľúča stanoveného v článku 66 nariadenia (EÚ) 2024/1351 s použitím údajov Eurostatu.

neoprávnených prekročení hraníc), najmä z Turecka a Líbye, pričom výrazný nárast príchodov bol zaznamenaný na Kréte. Na **Cypre** sa počet neoprávnených prekročení hraníc výrazne znížil – najmä v dôsledku menšieho počtu odchodov zo Sýrie a Libanonu – aj z dôvodu pádu al-Asadovho režimu a väčšej angažovanosti libanonských orgánov. V pomere k HDP a počtu obyvateľov je však Cyprus stále na treťom mieste v Únii z hľadiska počtu neoprávnených príchodov – s takmer 3 000 neoprávnených prekročení hraníc. V **Bulharsku** sa počet neoprávnených prekročení hraníc mierne znížil, pričom neoprávnené príchody sa zaznamenávali najmä z Turecka.

V **Taliansku a Španielsku** sa počet neoprávnených prekročení hraníc v porovnaní s obdobím od júla 2023 do júna 2024 znížil, napriek tomu, že ich počet zostal v absolútnom vyjadrení vysoký. Počet odchodov do Talianska sa znížil, čiastočne v dôsledku intenzívnejšej spolupráce s tuniskými orgánmi²³ a prísnejších kontrol hraníc na tureckej hranici. Počet odchodov z Líbye zostal vysoký a ďalej sa zvyšoval, keďže prevádzачské siete využívali rastúcu nestabilitu v regióne. Počet neoprávnených prekročení hraníc do Španielska sa znížil v dôsledku menšieho počtu príchodov po atlantickej trase na Kanárske ostrovy v dôsledku posilnenej bilaterálnej spolupráce a spolupráce Únie so západoafrickými krajinami, najmä s Mauritániou²⁴ a Senegalom. Posilnený hraničný dozor v Mauritánii a Senegale viedol prevádzачov k presmerovaniu odchodov cez Guineu-Bissau, Guineu a Gambiu. Na trase cez západné Stredozemie bolo hlavným miestom odchodu Alžírsko – predstavovalo 79 % neoprávnených prekročení hraníc na tejto trase – a zaznamenalo zvýšený počet neoprávnených prekročení hraníc smerom na Baleárske ostrovy. Počet odchodov z Maroka sa výrazne znížil v dôsledku posilnenej bilaterálnej spolupráce so Španielskom a posilneného hraničného dozoru.

Pozdĺž **Lamanšského prielivu** sa počet odchodov z Francúzska do Spojeného kráľovstva (neoprávnené prekročenia hraníc pri výstupe) zvýšil o 15 % v porovnaní s obdobím od júla 2023 do júna 2024. Hoci úsilie v oblasti riadenia hraníc vo Francúzsku zabránilo 40 % z viac ako 72 000 zaznamenaných neoprávnených prekročení hraníc do Spojeného kráľovstva pri výstupe z Francúzska, úspešné prekročenia hraníc (príchody do Spojeného kráľovstva) sa v porovnaní s obdobím od júla 2023 do júna 2024 napriek tomu zvýšili približne o 35 %.

V regióne **západného Balkánu** sa počet neoprávnených príchodov v porovnaní s obdobím od júla 2023 do júna 2024 výrazne znížil. Vykonávaním akčného plánu EÚ pre západný Balkán²⁵ sa zabezpečila politická, finančná a operačná podpora pre riadenie migrácie v regióne²⁶. K zníženiu počtu neoprávnených príchodov prispeli aj posilnené policajné kontroly, ktoré narušili činnosti prevádzania migrantov, ako aj zníženie počtu neoprávnených prekročení hraníc na trase cez východné Stredozemie. Najvyužívanejším zostal koridor cez Bosnu a Hercegovinu a Chorvátsko, aj keď s menším počtom neoprávnených prekročení hraníc ako v období od júla 2023 do júna 2024. Zvýšená migračná aktivita pozdĺž tohto koridoru bola zaznamenaná od konca októbra 2023 po tom, ako prevádzачi presmerovali svoje činnosti na tento hraničný úsek, aby sa vyhli zintenzívneným

²³ Memorandum o porozumení o strategickom a globálnom partnerstve Európskej únie s Tuniskom, podpísané v júli 2023.

²⁴ Spoločné vyhlásenie o vytvorení partnerstva v oblasti migrácie medzi Mauritánskou islamskou republikou a Európskou úniou, ktoré sa začalo v marci 2024.

²⁵ Akčný plán EÚ pre západný Balkán z 5. decembra 2022 je k dispozícii na adrese https://home-affairs.ec.europa.eu/eu-action-plan-western-balkans_sk.

²⁶ V júni 2025 bola s Bosnou a Hercegovinou podpísaná dohoda novej generácie o štatúte, v ktorej sa umožňuje, aby príslušníci stáleho zboru agentúry Frontex spolupracovali s miestnymi orgánmi hraničného dozoru s výkonnými právomocami, vďaka čomu sa môžu takéto dohody a následné nasadenia vzťahovať na celý región západného Balkánu (okrem Kosova – týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/1999 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova).

policajným operáciám v Srbsku. Vo vykazovanom období **Chorvátsko** zaznamenalo 76 % príchodov v regióne – viac ako 12 000 neoprávnených prekročení hraníc – a druhý najvyšší počet neoprávnených prekročení hraníc na úrovni Únie v pomere k HDP a počtu obyvateľov.

Na **východnej hranici Únie** zostal počet neoprávnených prekročení hraníc nízky a relatívne stabilný. Väčšina týchto neoprávnených prekročení hraníc sa týkala štátnych príslušníkov Ukrajiny, ktorí neoprávnene prekročili hranice Rumunska a žiadali o dočasnú ochranu. Činnosti Ruska a Bieloruska naďalej ovplyvňujú migračnú dynamiku na východnej hranici, najmä v **Poľsku, Lotyšsku, Litve, vo Fínsku a v Estónsku**. V reakcii na pokračujúce štátom podporované pokusy o zneužívanie migrácie ako zbrane tieto štáty posilnili kontroly hraníc a znížili počet neoprávnených prekročení hraníc z Bieloruska (1 421 neoprávnených prekročení hraníc, z toho 82 % do Poľska). Riziko zneužívania migrácie ako zbrane zostáva okrem príležitostných násilných incidentov a pokusov o prekročenie hraníc ďalšou vážnou migračnou a bezpečnostnou výzvou. Poľsko vytvorilo nárazníkovú zónu pozdĺž svojich hraníc a dočasne obmedzilo právo žiadať o medzinárodnú ochranu na tejto hranici, s výnimkou zraniteľných skupín. Okrem toho Lotyšsko a Litva posilnili opatrenia dozoru na ich hranici s Bieloruskom. Estónsko posilnilo opatrenia na riadenie hraníc s Ruskom, zatiaľ čo Fínsko od novembra 2023 uzavrelo svoje hraničné priechody s Ruskom v reakcii na pokusy Ruska o zneužitie migrácie ako zbrane. Odvtedy zostáva migračná situácia na hraniciach s Ruskom, a to aj v Estónsku, relatívne pokojná.

Od júla 2024 do júna 2025 bol na vonkajších hraniciach Únie **odopretý vstup** viac ako 110 000 osobám, najmä na pozemných (55 %) a vzdušných (41 %) hraniciach. Väčšina odopretí vstupu bola spôsobená chýbajúcimi alebo neplatnými dokladmi²⁷. Poľsko, Chorvátsko, Francúzsko a Rumunsko zaznamenali najvyššie počty v absolútnych číslach, zatiaľ čo Chorvátsko, Lotyšsko a Estónsko vydali najviac odopretí vstupu v pomere k svojmu HDP a počtu obyvateľov. Najviac odopretí vstupu sa týkalo Ukrajincov²⁸, Albáncov, Moldavcov a Turkov.

Ako sa zdôrazňuje v správe o stave Schengenu z roku 2025, je potrebné neustále úsilie na posilnenie **kvality a odolnosti vonkajších hraníc schengenského priestoru**, najmä vzhľadom na stupňujúce sa bezpečnostné hrozby²⁹. Z posúdenia zraniteľnosti vypracovaného agentúrou Frontex v roku 2025 vyplynuli povzbudivé výsledky³⁰. Zdôrazňuje sa v ňom však aj to, že v niektorých členských štátoch je potrebné ďalej posilniť kapacity riadenia migrácie na hraniciach, a to aj pridelením primeraných ľudských zdrojov na vykonávanie preverovania a vedenia pohovorov. Zabezpečenie dodržiavania základných práv na hraniciach zároveň zostáva spoločnou výzvou, najmä v kontexte zneužívania migrácie ako zbrane.

Príchody po mori po pátracích a záchranných operáciách³¹

Počet štátnych príslušníkov tretích krajín vylodených v Únii po **pátracích a záchranných operáciách** sa v porovnaní s obdobím od júla 2023 do júna 2024 znížil o 36 %. Od 1. júla 2024

²⁷ Išlo o prípady, keď štátni príslušníci krajín mimo EÚ prekročili povolenú dĺžku 90 dní v rámci 180-dňového obdobia alebo nemali platné víza či povolenie na pobyt.

²⁸ Ukrajinci bez platných povolení alebo tí, na ktorých sa nevzťahovala dočasná ochrana.

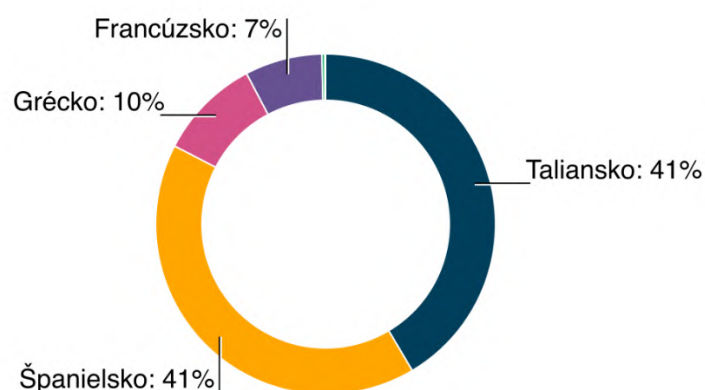
²⁹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Správa o stave Schengenu z roku 2025 [EUR-Lex – 52025DC0185 – SK – EUR-Lex](#).

³⁰ Ako uviedla agentúra Frontex, celkový počet zistených zraniteľností týkajúcich sa kapacít a pripravenosti hraničných kontrol v členských štátoch vykazuje vo všeobecnosti klesajúci trend: [Posúdenie zraniteľnosti z roku 2025 prináša povzbudivé výsledky](#).

³¹ Analýza v tomto oddiele vychádza z údajov agentúry Frontex.

do 30. júna 2025 bolo v Únii po pátracích a záchranných operáciách vylodených takmer 97 000 osôb. Na Taliansko a Španielsko pripadalo spolu viac ako 80 % osôb vylodených v Únii.

Obrázok 2 – Osoby vylodené v rámci pátracích a záchranných akcií

Zdroj: vypracovalo JRC na základe údajov agentúry Frontex.

Poskytnutie pomoci každej osobe, ktorá sa nachádza v núdzi na mori, je právnym záväzkom členských štátov stanoveným v medzinárodnom práve, ako aj v práve Únie³². Pokusy dostať sa do Európskej únie na plavidlách nespôsobilých na plavbu naďalej spôsobovali na mori straty na životoch migrantov, pričom vo vykazovanom období bolo nahlásených najmenej 3 000 mŕtvych alebo nezvestných osôb na mori. Centrálné Stredozemie a atlantická trasa boli naďalej najsmrteľnejšími námornými trasami do Únie³³. Pre francúzske orgány zapojené do pátracích a záchranných operácií predstavovali značnú výzvu pokusy preplávať **Lamanšský prieliv** na malých člnoch z **Francúzska** do Spojeného kráľovstva, ktoré uskutočňovali prevádzkačné siete. Prevádzkačné siete organizovali súbežné odchody na preplnených lodiach, aby preťažili úrady, čo viedlo k tomu, že po pátracích a záchranných operáciách bolo vo Francúzsku vylodených približne 7 000 osôb.

Medzinárodná ochrana a dočasná ochrana v Únii³⁴

Počet žiadostí o medzinárodnú ochranu v Únii sa v porovnaní s obdobím od júla 2023 do júna 2024 znížil o 21 %, hoci celkovo zostal vysoký – v Únii bolo podaných 871 000 žiadostí. Pokles bol spôsobený najmä menším počtom neoprávnených príchodov a výrazným poklesom počtu žiadostí štátnych príslušníkov Sýrie. **Členské štáty vydali 271 000 rozhodnutí o udelení medzinárodnej ochrany³⁵, čo je o 20 % menej ako v období od júla 2023 do júna 2024³⁶**. V pomere k HDP a počtu obyvateľov boli **Grécko, Rakúsko a Cyprus** hlavnými členskými štátmi, ktoré udeľovali medzinárodnú ochranu. V absolútnom vyjadrení najviac kladných rozhodnutí o žiadostiach o medzinárodnú ochranu vydali Nemecko, Francúzsko

³² Odporúčanie Európskej komisie z roku 2020 o pátracích a záchranných činnostiach (eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1365), najmä odkazy v bodoch 5 a 7; Usmernenie Európskej komisie k vykonávaniu pravidiel EÚ týkajúcich sa definície a prevencie napomáhania neoprávneného vstupu, tranzitu a pobytu [[eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XC1001\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XC1001(01))], najmä body 4 a 5.

³³ *Data*] (Údaje) *Missing Migrants Project* (Projekt nezvestní migrantí), zdroj: IOM.

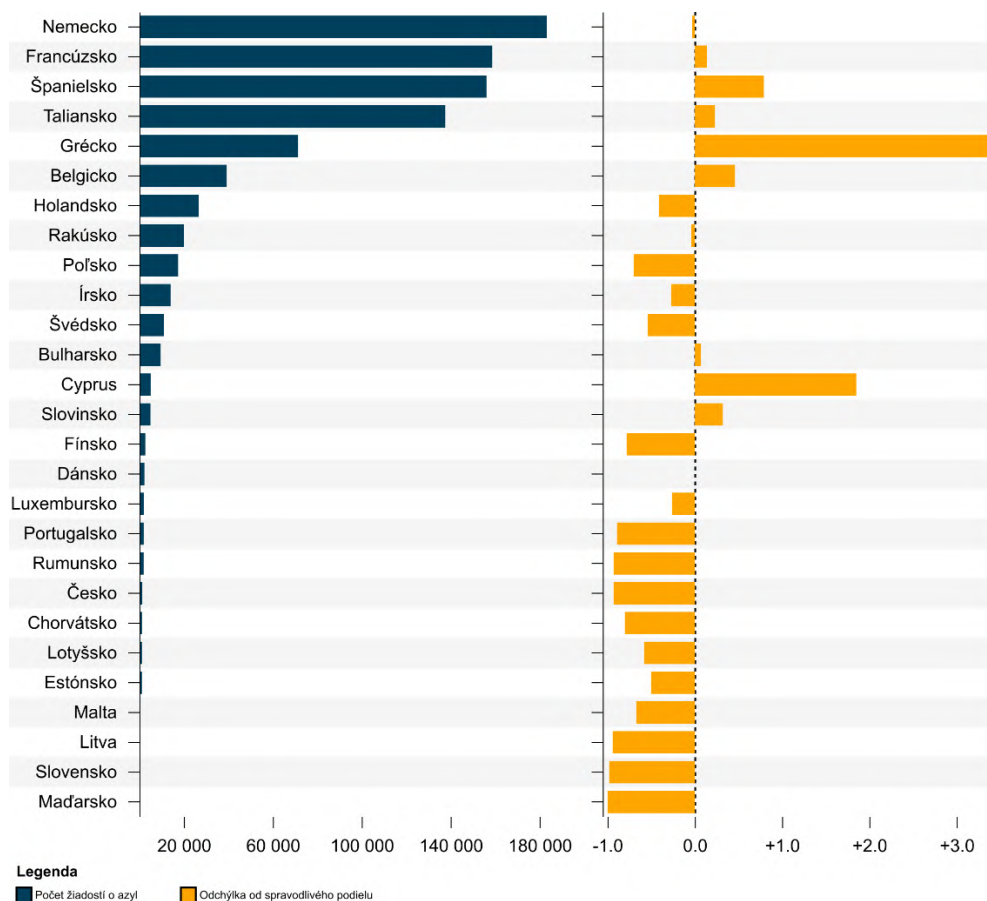
³⁴ Analýza medzinárodnej ochrany a dočasnej ochrany vychádza z údajov agentúry EUAA a Eurostatu.

³⁵ Zahŕňajú prvostupňové rozhodnutia a rozhodnutia o odvolaní alebo preskúmaní, ktorými sa udeľuje postavenie utečenca podľa Ženevského dohovoru a doplnková ochrana.

³⁶ Miera uznania medzinárodnej ochrany v prvom stupni sa znížila na 31 %, najmä v dôsledku menšieho počtu kladných rozhodnutí vydaných štátnym príslušníkom Sýrie, Afganistanu a Iraku.

a Grécko, zatiaľ čo Španielsko bolo krajinou s najvyšším počtom udelených humanitárnych statusov, a to najmä Venezuelčanom a Kolumbijčanom.

Obrázok 3 – Žiadosti o medzinárodnú ochranu podľa členských štátov v absolútnych hodnotách a v prepočte na obyvateľa a HDP³⁷

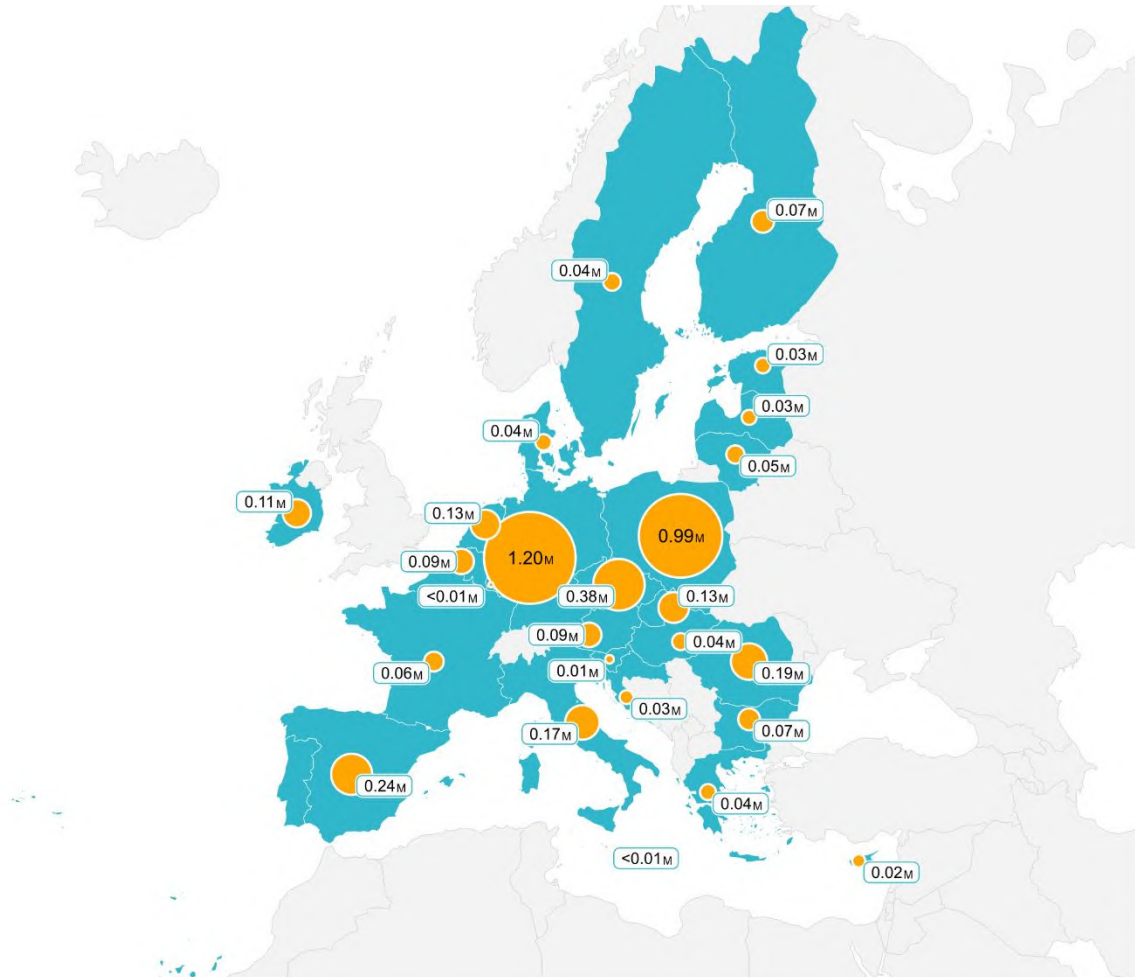
Zdroj: vypracovalo JRC na základe údajov agentúry EUAA a údajov Eurostatu (HDP a počet obyvateľov).

Grécko a Cyprus dostali najvyšší počet žiadostí na úrovni Únie v pomere k svojmu HDP a počtu obyvateľov. V absolútnych číslach dostalo najviac žiadostí o medzinárodnú ochranu Nemecko – napriek 40 % poklesu v porovnaní s obdobím od júla 2023 do júna 2024 – a po ňom nasledovali Francúzsko, Španielsko a Taliansko. Venezuelčania cestujúci bez vízovej povinnosti do Únie podali rekordný počet žiadostí o medzinárodnú ochranu, väčšinou v Španielsku. Afganskí štátni príslušníci žiadali o azyl v nižšom počte, stále boli na treťom mieste. **Znížil sa aj počet žiadostí maloletých osôb bez sprievodu, a to o 25 %, pričom predstavoval 3 % z celkového počtu.** V pomere k HDP a počtu obyvateľov najviac žiadostí maloletých osôb bez sprievodu na úrovni Únie prijalo Grécko, Bulharsko a Cyprus, pričom v Grécku sa zvýšil počet žiadostí maloletých Egyptanov. V absolútnom vyjadrení boli tieto žiadosti podané najmä v Nemecku, Grécku a Holandsku, a to najmä štátnymi príslušníkmi Sýrie a Afganistanu.

³⁷ Vypočítané porovnaním podielu každého členského štátu na tomto ukazovateli s jeho podielom na HDP a počtom obyvateľov. Podiel na HDP a počet obyvateľov sa za jednotlivé členské štáty sa vypočíta podľa referenčného kľúča stanoveného v článku 66 nariadenia (EÚ) 2024/1351 s použitím údajov Eurostatu.

Niekoľko členských štátov po páde al-Asadovho režimu dočasne pozastavilo vybavovanie žiadostí Sýrčanov, pričom Sýrčania naďalej predstavovali najväčšiu skupinu žiadateľov o medzinárodnú ochranu v Únii, najmä v Nemecku.

Obrázok 4 – Osoby s poskytnutou dočasnou ochranou v členských štátoch

Zdroj: vypracovalo JRC na základe údajov Eurostatu.

V dôsledku pokračujúcej ruskej útočnej vojny a eskalácie útokov voči Ukrajine **využíva** od júna 2025 **dočasnú ochranu v Únii 4,3 milióna osôb**. Väčšina z nich je naďalej umiestnená v Nemecku a Poľsku, čo predstavuje 51 % všetkých osôb s poskytnutou ochranou v Únii. V pomere k HDP a počtu obyvateľov bolo najviac osôb s poskytnutou dočasnou ochranou v Česku, za ktorým nasledovali Poľsko, Slovensko a Estónsko. Ukrajinci naďalej prichádzali do Únie a niektorí z nich dočasne cestovali tam a späť na rodinné návštevy alebo sezónne práce. Od júla 2024 do júna 2025 **bolo v Únii zaznamenaných viac ako 681 000 registrácií dočasnej ochrany**. V pomere k HDP a počtu obyvateľov vydalo najviac registrácií dočasnej ochrany Česko, po ktorom nasledovali Poľsko, Estónsko, Litva, Bulharsko, Lotyšsko, Slovensko a Cyprus. V období od júla 2024 do júna 2025 žiadal v Únii, najmä vo Francúzsku a Poľsku, rastúci počet ukrajinských štátnych príslušníkov uchádzajúcich sa o štatút dlhodobejšej ochrany aj o medzinárodnú ochranu.

Členské štáty čelia viacerým výzvam pri integrácii osôb s poskytnutou dočasnou a medzinárodnou ochranou. Ako sa uvádza v strednodobom preskúmaní akčného plánu pre integráciu a začlenenie

na roky 2021 – 2027, pretrvávajú výzvy najmä v oblasti bývania, vzdelávania a trhu práce³⁸. Migranti, ktorí sa uchádzajú o medzinárodnú ochranu alebo sa pripájajú k rodinným príslušníkom, majú zvyčajne nižšiu mieru zamestnanosti ako pracovní migranti. Okrem toho z dlhodobých prieskumov vyplýva, že žiadatelia o azyl dosahujú na trhu práce výsledky porovnateľné s domácimi občanmi až po 10 rokoch pobytu. Výzvou zostáva aj zabezpečenie primeraného bývania: z výskumu vyplýva, že v roku 2023 viac ako jeden zo šiestich migrantov v Únii býval v preplnených ubytovacích zariadeniach (+70 % v porovnaní s domácim obyvateľstvom)³⁹. Tieto faktory majú negatívny vplyv na výsledky integrácie a predstavujú ďalšie zaťaženie pre systémy sociálnej ochrany a fungovanie prijímacieho systému.

Viac ako 75 % osôb s poskytnutou dočasnou ochranou tvoria ženy a deti. Podpora na ubytovanie a sociálna podpora sa v jednotlivých členských štátoch líšili. Väčšina členských štátov začala podporovať samostatnosť a ekonomickú nezávislosť, postupne poskytovala obmedzenejšiu podporu na bývanie a sociálne dávky a zároveň investovala do integračných opatrení. Rôzne opatrenia prijaté členskými štátmi prispeli k lepšej integrácii do trhu práce, hoci integrácia žien do trhu práce je naďalej komplikovanejšia z dôvodu špecifických prekážok⁴⁰. Školská dochádzka vysídlených detí z Ukrajiny sa líši a miera školskej dochádzky je rôzna, pričom osobitné výzvy pretrvávajú v prípade detí so zdravotným postihnutím.

Neoprávnené pohyby v rámci Únie⁴¹

Viacere členské štáty čelili veľmi častým neoprávneným pohybom migrantov a žiadateľov o medzinárodnú ochranu v rámci Únie. Podľa nariadenia (EÚ) č. 604/2013 (ďalej len „nariadenie Dublin III“)⁴² si žiadateľ o medzinárodnú ochranu nemôže vybrať členský štát zodpovedný za posúdenie jeho žiadosti. Pohyb z jedného členského štátu do druhého a nedostatky vo vykonávaní pravidiel zodpovednosti podľa nariadenia (EÚ) č. 604/2013 mimoriadne zaťažujú azylové, migračné a prijímacie systémy hlavných cieľových krajín.

Hoci neexistujú presné údaje zachytávajúce neoprávnené pohyby, zástupné ukazovatele vypovedajú o rozsahu a smere týchto pohybov v rámci Únie⁴³. Nové nariadenie o systéme Eurodac a samotná databáza systému Eurodac umožnia presnejšie monitorovanie neoprávnených

³⁸ Pracovný dokument útvarov Komisie s názvom *Mid-term review of the Commission Action Plan on Integration and Inclusion 2021-2027* (Preskúmanie Akčného plánu Komisie pre integráciu a začlenenie na roky 2021 – 2027 v polovici trvania), ktorý sprevádza dokument Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom *Communication on the State of play on the implementation of the Pact on Migration and Asylum* (Oznámenie o súčasnom stave vykonávania Paktu o migrácii a azyly) [SWD(2025)162 final], [EUR-Lex - 52025SSC0162 - EN - EUR-Lex](#).

³⁹ OECD/Európska komisia (2023), *Indicators of Immigrant Integration 2023: Settling In* (Ukazovatele integrácie prisťahovalcov za rok 2023: usadenie sa), OECD Publishing, Paríž, <https://doi.org/10.1787/1d5020a6-en>.

⁴⁰ UNHCR, *A poverty assessment of Ukrainian refugees in neighbouring countries*, (Posúdenie chudoby ukrajinských utečencov v susedných krajinách), 17. marca 2025, s. 14.

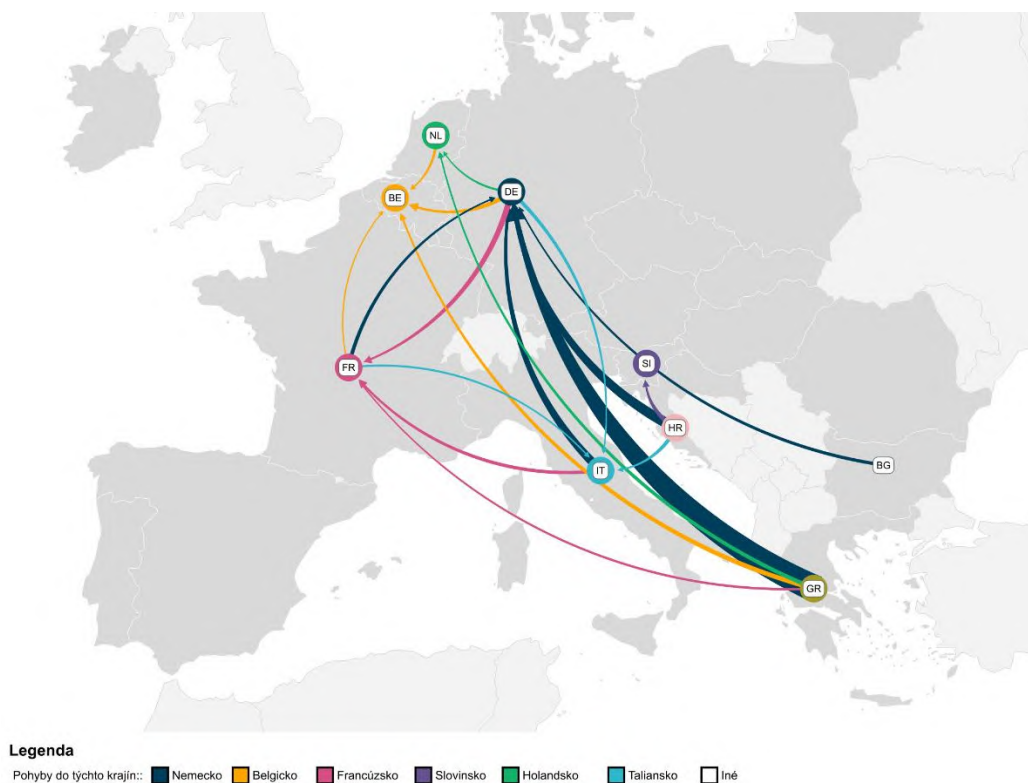
⁴¹ Analýza neoprávnených pohybov vychádza z údajov agentúr EUAA a eu-LISA.

⁴² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 180, 29.6.2013, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/604/oj](#)).

⁴³ Medzi zástupné ukazovatele patria údaje zozbierané na účely monitorovania fungovania nariadenia (EÚ) č. 604/2013 („dublinská štatistika“) a údaje uložené v systéme Eurodac – databáze odtlačkov prstov EÚ [zriadené nariadením (EÚ) č. 603/2013], v ktorej sa uchovávali a porovnávajú odtlačky prstov osôb, ktoré požiadali o azyl alebo boli zadržané pri neoprávnenom prekročení vonkajších hraníc schengenského priestoru.

pohybov⁴⁴. Z dostupných údajov systému Eurodac zatiaľ vyplýva, že sa **neoprávnené pohyby v rámci Únie znížili približne o 25 %** v porovnaní s obdobím od júla 2023 do júna 2024⁴⁵, väčšinou v dôsledku celkového poklesu počtu neoprávnených príchodov. Napriek tomuto poklesu predstavovali neoprávnené pohyby pre hlavné cieľové krajiny naďalej problém. Neoprávnené pohyby sa zvyčajne uskutočňovali z krajín prvého vstupu do Únie smerom do členských štátov na severozápade Únie. V absolútnom vyjadrení boli hlavnými krajinami odchodu Grécko, Nemecko, Chorvátsko, Taliansko a Francúzsko, zatiaľ čo Nemecko, Francúzsko, Belgicko, Taliansko a Holandsko boli krajinami, ktoré zaznamenali najviac neoprávnených pohybov. Hlavné trasy, na ktorých bolo zaznamenaných najviac neoprávnených pohybov, boli z Grécka do Nemecka, z Chorvátska do Nemecka, z Talianska do Nemecka a z Talianska do Francúzska.

Obrázok 5 – Mapa neoprávnených pohybov na základe pozitívnych lustrácií systému Eurodac (trasy s viac ako 6 000 pozitívnymi lustráciami)⁴⁶

Zdroj: vypracovalo JRC na základe údajov agentúry EU-LISA.

⁴⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1358 zo 14. mája 2024 o zriadení systému Eurodac na porovnanie biometrických údajov s cieľom účinne uplatňovať nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 a (EÚ) 2024/1350 a smernicu Rady 2001/55/ES a identifikovať neoprávnené sa zdržiavajúce štátnych príslušníkov tretích krajín a osoby bez štátnej príslušnosti, o žiadostiach orgánov presadzovania práva členských štátov a Europolu o porovnanie s údajmi v systéme Eurodac na účely presadzovania práva, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240 a (EÚ) 2019/818 a o zrušení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 603/2013; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj>.

⁴⁵ zaznamenaných bolo 398 000 zahraničných pozitívnych lustrácií systému Eurodac (pri ktorých sú krajina odchodu aj cieľová krajina členské štáty), čo je o 27 % menej ako v období od júla 2023 do júna 2024.

⁴⁶ Na mape sú znázornené hlavné trasy neoprávnených pohybov, ktoré vyplývajú z pozitívnych lustrácií systému Eurodac. Hlavička šípok ukazuje smer pohybu a šírka šípok odráža počet zásahov.

Po doplnení údajov zozbieraných na účely monitorovania fungovania nariadenia č. 604/2013 („dublinská štatistika“)⁴⁷, **boli v pomere k HDP a počtu obyvateľov najviac postihnutými krajinami Slovinsko, Belgicko, Luxembursko, Nemecko, Chorvátsko a Rakúsko**. Viaceré členské štáty nevydávajú dožiadania, pretože často nevedú k fyzickému odovzdaniu osoby. Okrem toho miera uskutočnenia odovzdaní zostáva veľmi nízka a dosahuje 19 %⁴⁸. Mieru uskutočnenia znížili aj prevádzkové a kapacitné prekážky, ktorým čelia prijímajúce a odovzdávajúce členské štáty: na počet uskutočnených odovzdaní mali vplyv nedostatočná ponuka ubytovania, zlé materiálne podmienky prijímania a obmedzené možnosti včasnej integrácie. Najvyšší počet odovzdaní uskutočnilo a prijalo Nemecko, za ktorým nasledovali Francúzsko a Holandsko. Chorvátsko v porovnaní so svojim HDP a počtom obyvateľov prijalo úplne najvyšší počet odovzdaní z iných členských štátov. Grécko a Taliansko prijali veľmi málo odovzdaní v porovnaní s počtom kladných rozhodnutí, ktoré vydali v prípade dožiadaní prijatých od iných členských štátov⁴⁹.

Zvýšenie celkového počtu odovzdaní, obnovenie odovzdaní do členských štátov, ktoré neprijímajú odovzдания, dožiadania o prevzatie alebo dožiadania o prijatie späť, ako aj riešenie nedostatkov v národnom prijímacom systéme sú kľúčové na zabezpečenie účinného fungovania systému, zníženie motivácie k neoprávneným pohybom a zachovanie rovnováhy medzi zodpovednosťou a solidaritou. Hoci sa očakáva, že uskutočňovanie odovzdaní by sa malo po začatí uplatňovania paktu výrazne zlepšiť, od členských štátov sa očakáva, že budú bezodkladne a v plnej miere uplatňovať existujúce pravidlá.

Prijímanie⁵⁰

Napriek značnému úsiliu, ktoré sa vyvinulo na zlepšenie zberu údajov o prijímaní, nie sú štatistiky plne porovnateľné a zostávajú neúplné. Výsledkom je fragmentovaný prehľad, ktorý neumožňuje presvedčivo posúdiť tlak na prijímacie systémy⁵¹. Na zlepšení kvality týchto údajov sa priebežne pracuje.

Na základe dostupných údajov⁵² prijali členské štáty do **svojich národných prijímacích systémov približne 1 394 000 osôb**, väčšinou v Nemecku, Taliansku, vo Francúzsku, v Holandsku a Rakúsku. V pomere k HDP a počtu obyvateľov mali najviac osôb vo svojich prijímacích systémoch **Nemecko, Luxembursko, Rakúsko a Írsko**⁵³. Osoby s poskytnutou

⁴⁷ Počet odoslaných dožiadaní o prijatie späť a odoslaných dožiadaní o prevzatie na základe neoprávneného vstupu a pobytu bol vo vykazovanom období približne 93 000.

⁴⁸ Pomer počtu odovzdaní po prijatých žiadostiach by sa mal používať na posudzovanie schopnosti členského štátu úspešne uskutočňovať odovzдания opatrne, pretože nie sú k dispozícii dostatočné kohortové údaje, ako aj vzhľadom na to, že medzi prijatou žiadosťou o odovzдание a fyzickým odovzdaním môže uplynúť značný časový úsek. Tento časový odstup skresľuje výpočet mier, ak počet prijatí nie je v priebehu času stabilný.

⁴⁹ Údaje zozbierané na účely monitorovania fungovania nariadenia (EÚ) č. 604/2013 („dublinská štatistika“) zahŕňajú počet dožiadaní odoslaných a prijatých členským štátom do/z iného členského štátu o postupoch prijatia späť a prevzatia, rozhodnutí prijatých na základe takýchto dožiadaní, ako aj počet vydaných a vykonaných rozhodnutí o odovzdaní.

⁵⁰ Analýza prijímania vychádza z údajov agentúry EUAA.

⁵¹ Komisia a agentúra EUAA stanovili „postupný prístup“, podľa ktorého sú členské štáty povinné vykazovať údaje o prijímaní aspoň v prípade dvoch základných ukazovateľov: osoby v prijímacom systéme (celkový počet osôb v prijímacom systéme vrátane rozdelenia podľa právneho postavenia osôb v prijímacom systéme a počtu maloletých osôb bez sprievodu) a kapacita prijímacieho systému (celkový počet lôžok, ktoré sú k dispozícii na konci vykazovaného obdobia). Od roku 2027 majú členské štáty podávať správy o celom súbore ukazovateľov prijímania.

⁵² Tieto údaje sa týkajú len prijímacieho systému, ktorým sa rozumie zavedený súbor opatrení na ubytovanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu podľa prepracovaného znenia smernice o podmienkach prijímania.

⁵³ V Írsku sa značná časť žiadateľov o medzinárodnú ochranu dostala do krajiny neoprávnene, najmä cez pozemnú hranicu so Spojeným kráľovstvom. Táto skutočnosť mala spolu so značným počtom príchodov osôb s poskytnutou

dočasnou ochranou, ktorým sa poskytuje podpora na ubytovanie mimo tohto systému, sa do vykazovania členských štátov nezapočítavajú.

Okrem toho sa organizácia prijímacích systémov v jednotlivých krajinách Únie líši: len niektoré členské štáty uvádzajú a zbierajú údaje o osobách s rôznym právnym postavením vo svojom prijímacom systéme vrátane osôb s poskytnutou dočasnou ochranou, zamietnutých žiadateľov alebo osôb, ktorým bol vydaný príkaz na návrat. Na základe toho osoby s poskytnutou dočasnou ochranou predstavovali 50 % až 70 % obyvateľov umiestnených v národných prijímacích systémoch v Rakúsku, vo Fínsku, v Litve, na Slovensku a vo Švédsku, pričom veľkému počtu osôb s poskytnutou dočasnou ochranou však bola poskytnutá podpora na ubytovanie mimo tohto systému, a to najmä v **Česku, Poľsku, Maďarsku a Rumunsku**.

Celková miera obsadenosti na konci júna 2025 v národných prijímacích systémoch v Únii bola 81 %⁵⁴. Zabezpečenie dostatočnej kapacity a primeraných podmienok prijímania je kľúčovým prvkom dobre pripraveného azylového, prijímacieho a migračného systému a dobrého fungovania pravidiel zodpovednosti podľa nariadenia (EÚ) č. 604/2013. Niekoľko členských štátov čelilo výzvam pri zabezpečovaní dostatočnej kapacity vo svojich národných prijímacích systémoch⁵⁵, zároveň však niektoré členské štáty vzhľadom na obmedzený počet žiadateľov znížili ubytovacie kapacity, napríklad Fínsko, Dánsko a Švédsko.

Presídľovanie a humanitárne prijímanie⁵⁶

Štrnásť členských štátov vyjadrilo prísľuby v rámci *ad hoc* programu Únie na presídľovanie a humanitárne prijímanie na roky 2024 – 2025. Vo vykazovanom období prišlo do Únie týmito cestami takmer 12 000 osôb. Viac ako polovica osôb s poskytnutou ochranou bola presídlená do **Nemecka a Francúzska**, zatiaľ čo **najviac osôb s poskytnutou ochranou v pomere k svojmu HDP a počtu obyvateľov bolo presídlených do Fínska a Švédska**. Na programy presídľovania a humanitárneho prijímania mala vplyv nestabilná situácia na Blízkom východe, najmä v Libanone a Sýrii: počet prijatých osôb sa znížil vo všetkých vykazujúcich členských štátoch okrem Holandska a Švédska. Najčastejšou krajinou pôvodu prijatých osôb bola Sýria, po ktorej nasledovali Afganistan, Konžská demokratická republika, Južný Sudán a Eritrea.

Návrat⁵⁷

Od júla 2024 do júna 2025 členské štáty vydali štátnym príslušníkom tretích krajín v Únii celkovo 478 000 príkazov na opustenie krajiny, čo predstavuje **nárast o 11 % v porovnaní s obdobím od júla 2023 do júna 2024, a to najmä v dôsledku väčšieho počtu príkazov na opustenie krajiny vydaných spolu so zamietavými rozhodnutiami o azyle**. Najviac príkazov na opustenie krajiny vydali Francúzsko, Španielsko a Nemecko, zatiaľ čo v pomere k HDP a počtu obyvateľov vydal najviac príkazov na opustenie krajiny **Cyprus**, po ktorom nasledovali **Grécko a Chorvátsko**.

dočasnou ochranou vplyv na írsky azylový a prijímací systém. Vo vykazovanom období bolo v Írsku podaných 14 000 žiadostí o medzinárodnú ochranu v porovnaní s bezprecedentne vysokým počtom v predchádzajúcom vykazovanom období (18 000). Tento trend je viditeľný od začiatku roka 2022 spolu s vysokým počtom príchodov z Ukrajiny.

⁵⁴ Na konci júna 2025 bolo možné vypočítať mieru obsadenosti za 25 členských štátov. Údaje potrebné na výpočet miery obsadenosti boli v prípade Fínska a Portugalska neúplné.

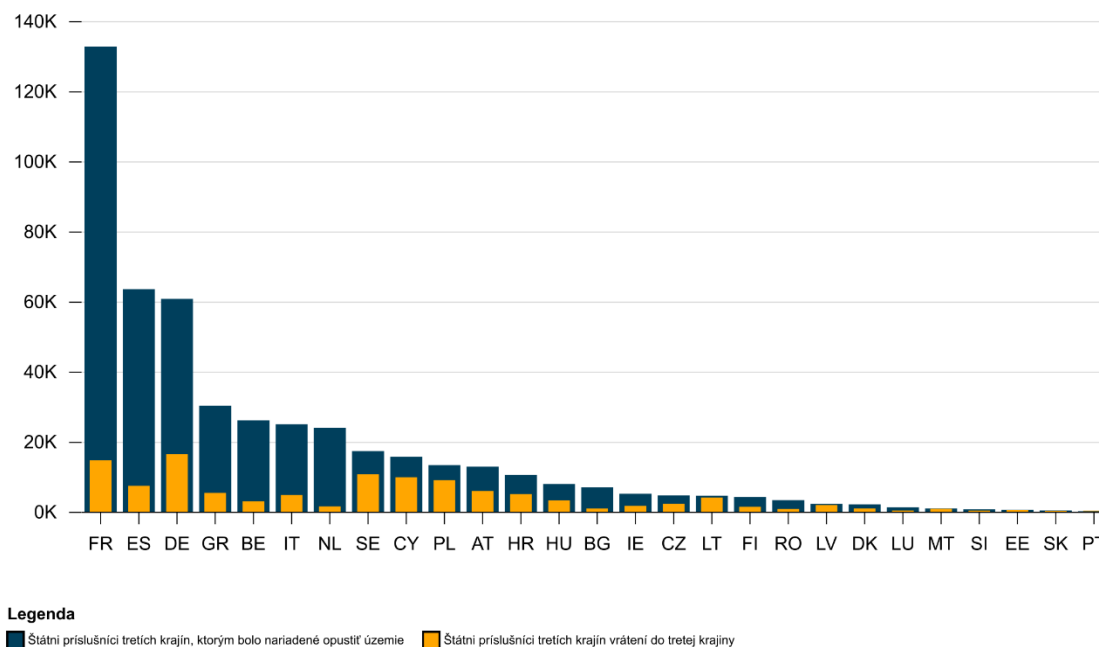
⁵⁵ Platí to pre Belgicko, Cyprus, Chorvátsko, Lotyšsko, Litvu a Grécko.

⁵⁶ Analýza presídľovania a humanitárneho prijímania vychádza z údajov agentúry EUAA.

⁵⁷ Analýza návratov vychádza z údajov Eurostatu.

Štátna príslušnosť štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorým bol vydaný príkaz na opustenie krajiny, sa v jednotlivých členských štátoch výrazne líšila⁵⁸.

Obrázok 6 – Počet príkazov na návrat a vrátených štátnych príslušníkov tretích krajín podľa členských štátov

Zdroj: vypracovalo JRC na základe údajov Eurostatu.

115 000 štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavali na území EÚ, bolo vrátených do tretej krajiny. Viac ako polovicu návratov vykonalo len päť členských štátov (Nemecko, Francúzsko, Švédsko, Cyprus a Poľsko). To predstavuje 20 % nárast v porovnaní s obdobím od júla 2023 do júna 2024. **Celková miera návratov však zostáva nízka, čo má za následok, že na území Únie sa hromadia nevyriešené prípady osôb s príkazom na opustenie krajiny**⁵⁹. Najväčšiu skupinu štátnych príslušníkov, ktorým bolo nariadené opustiť krajinu, tvorili štátni príslušníci Alžírsku, Maroka, Sýrie, Turecka a Afganistanu, pričom počet Sýrčanov sa zvýšil o 14 %. Najviac vrátených osôb tvorili štátni príslušníci Gruzínska, Turecka, Albánska, Moldavska a Kolumbie. Z toho vyplýva, že tretie krajiny s najväčším počtom štátnych príslušníkov, ktorým bolo nariadené opustenie krajiny, nezodpovedajú, s výnimkou Turecka, krajinám s najvyšším počtom uskutočnených návratov. Viac ako polovica všetkých návratov bola dobrovoľná, čo predstavuje rastúci trend. Hoci trvalé úsilie o readmisiu prostredníctvom mechanizmu podľa článku 25a vízového kódexu a ciele opatrenia koordinátora EÚ pre návrat v prioritných tretích krajinách už prinášajú výsledky, najmä v prípade kľúčových tretích krajín ako Bangladéš, Irak

⁵⁸ Francúzsko vydalo väčšinu príkazov na opustenie krajiny štátnym príslušníkom Alžírsku, Tunisku a Maroka; Španielsko štátnym príslušníkom Mali, Senegal a Alžírsku a Nemecko štátnym príslušníkom Sýrie, Turecka a Afganistanu. Cyprus vydal najviac príkazov na opustenie krajiny štátnym príslušníkom Sýrie, Konžskej demokratickej republiky a Nigérie, Grécko štátnym príslušníkom Afganistanu, Sýrie a Albánska a Chorvátsko štátnym príslušníkom Turecka, Nepálu a Bosny a Hercegoviny.

⁵⁹ Miera návratu v celej EÚ dosiahla počas vykazovaného obdobia 24 %.

a Etiópia⁶⁰, **návratom naďalej bránia špecifické prekážky**. Naďalej je veľmi dôležité, aby členské štáty v nadväznosti na príkazy na návrat podávali žiadosti o readmisiu do príslušných tretích krajín a systematicky požadovali náhradné cestovné doklady pre osoby s potvrdenou štátnou príslušnosťou⁶¹. V tematickom schengenskom hodnotení z roku 2024 sa vo vývoji národných systémov návratu zistil pokrok, zatiaľ čo v kľúčových fázach procesu pretrvávajú neefektívnosť⁶², ktorá má vplyv na neoprávnené pohyby, ako to dokazujú zápisy na účely návratu v Schengenskom informačnom systéme (SIS)⁶³.

Je potrebné pokračovať v úsilí o vytvorenie spoločného systému Únie pre návraty v kombinácii s účinnejšou spoluprácou s tretími krajinami. Navrhované nariadenie o návrate⁶⁴ bude mať zásadný význam pri riešení týchto otázok a pri zabezpečovaní toho, aby návraty mohli prispieť k celkovým cieľom migračnej a azylovej politiky Únie. Európsky parlament a Rada sa vyzývajú, aby urýchlili prijatie tejto reformy.

b) Prognóza na nasledujúci rok a informácie o úrovni pripravenosti v Únii

Cieľom **rezervy solidarity**, ktorú navrhla Komisia, je riešiť potreby členských štátov, ktoré boli v rozhodnutí Komisie označené za štáty vystavené migračnému tlaku. Podľa článku 12 nariadenia (EÚ) 2024/1351 by Komisia pri určovaní týchto potrieb mala prihliadnuť na hlavné zistenia tejto správy, ako aj na vplyv minulých trendov na dotknuté členské štáty a na prognózy na nasledujúci rok⁶⁵. Tento strategický prehľad slúži Únii ako nástroj včasného varovania, pomáha predvídať možný vývoj migračnej situácie a určiť, ako by mohol ovplyvniť potreby členských štátov vystavených migračnému tlaku a Únie ako celku.

Prognóza vychádza z metodiky, ktorú vyvinula vedecká služba Komisie – Spoločné výskumné centrum (JRC) – a bola testovaná v rámci siete mechanizmu EÚ pre pripravenosť a riadenie kríz v oblasti migrácie.

⁶⁰ Mechanizmus podľa článku 25a vízového kódexu prispel k naštartovaniu priaznivej dynamiky a konkrétneho pokroku vo vzťahu k tretím krajinám. Miera návratu v prípade Bangladéša sa zvýšila z 9 % v roku 2023 na 17 % v roku 2024, v prípade Iraku zo 14 % na 31 %. Aj v prípade Etiópie, pre ktorú boli v apríli 2024 prijaté vízové opatrenia, sa miera návratu v roku 2024 zvýšila (13 % v porovnaní s 11 % v roku 2023), pričom sa zvýšila aj aktivita členských štátov pri žiadaní Etiópie o readmisiu jej občanov (viac ako štvornásobok žiadostí o readmisiu v roku 2024 v porovnaní s rokom 2023). Cílené opatrenia návratu v prioritných tretích krajinách, ktoré inicioval koordinátor EÚ pre návrat, priniesli zameranie a súdržnosť všetkých opatrení na úrovni EÚ, ktoré v prípade niekoľkých tretích krajín prekročili cieľ 25 % rastu.

⁶¹ Podľa údajov agentúry Frontex členské štáty predložili menej žiadostí o vydanie identifikačných a náhradných cestovných dokladov (–6 %, 68 908 v porovnaní so 73 449 v predchádzajúcom vykazovanom období).

⁶² Patria sem aj výzvy pri zabezpečovaní hladkého procesu návratu z dôvodu neefektívnosti v kľúčových fázach, a to aj v systéme odvolaní, pri účinnej identifikácii pred návratom a v súvislosti s dostatočným monitorovaním dodržiavania povinnosti návratu. V tematickom schengenskom hodnotení z roku 2024 sa zistilo aj to, že treba zlepšiť operačné vykonávanie zápisov na účely návratu v rámci Schengenského informačného systému všetkými národnými orgánmi, aby sa dosiahlo účinnejšie rozhodovanie v konaní o návrate.

⁶³ Počas vykazovaného obdobia bolo v iných členských štátoch ako v tom, ktorý zápis vytvoril, identifikovaných takmer 54 600 osôb, na ktoré sa vzťahovali zápisy na účely návratu v systéme SIS („pozitívne lustrácie v systéme SIS“). Z nich približne 33 600 tvorili štátni príslušníci tretích krajín, ktorí boli odhalení pri kontrolách na území krajiny, zatiaľ čo približne 16 500 bolo zadržaných počas kontrol na hraniciach pri odchode z EÚ cez iný členský štát, než ktorý vydal zápis.

⁶⁴ COM(2025) 101 final.

⁶⁵ Dokument SWD(2025) 791 Prognóza podľa článku 9 ods. 3 písm. b) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 na rok 2026, klasifikovaný ako „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“.

Z prognózy vyplýva, že celkovo sa v roku 2026 v porovnaní s rokom 2024 očakáva pokles neoprávnených príchodov na úrovni Únie na všetkých hlavných migračných trasách⁶⁶, čo je v súlade s klesajúcim trendom pozorovaným už v prvej polovici roka 2025. Očakávané zníženie je okrem iných faktorov výsledkom silnej angažovanosti Únie v kľúčových krajinách pôvodu a tranzitu, posilnených azylových systémov a systémov ochrany hraníc a zintenzívnených opatrení proti sieťam prevádzачov migrantov v rámci Únie aj v tretích krajinách. Očakáva sa, že **trasa cez centrálné Stredozemie** zostane najaktívnejšou, ale celkový počet sa v porovnaní s rokom 2024 stabilizuje alebo ďalej klesne. V tomto trende sa odzrkadľuje vplyv posilnenej spolupráce s partnerskými krajinami v severnej Afrike a širšom regióne. Podobná dynamika sa očakáva aj v prípade **trasy cez západné Stredozemie a atlantickej trasy**, keďže výsledky začína prinášať intenzívne úsilie o monitorovanie miest odchodu a rozbitie prevádzачských sietí. Na **trase cez východné Stredozemie** bude vývoj do veľkej miery závisieť od vývoja situácie na Blízkom východe a od novovzniknutých vedľajších trás, ale z celkového výhľadu vyplýva pokračovanie klesajúceho trendu, ktorý sa začal už koncom roka 2024 a ktorý je dôsledkom zmeny regionálnej dynamiky a nižšieho zastúpenia niektorých štátnych príslušností. Na **západobalkánskej trase** sa takisto očakáva zníženie počtu príchodov, k čomu prispeje účinnejšie rozbíjanie prevádzачských sietí a posilnená spolupráca medzi regiónom a členskými štátmi a agentúrami Únie. Na **trase cez východnú hranicu** sa Rusko a Bielorusko pravdepodobne budú naďalej pokúšať zneužiť migráciu ako politickú zbraň proti Únii; očakáva sa však, že posilnené riadenie hraníc bude viesť k ešte väčšiemu zníženiu počtu neoprávnených prechodov hraníc. A napokon sa očakáva, že situácia v oblasti neoprávnených výstupov cez **Lamanšský prieliv** bude naďalej náročná, hoci sa očakáva, že národné opatrenia vo Francúzsku a ďalšia spolupráca so Spojeným kráľovstvom prispesú k obmedzeniu alebo zníženiu počtu odchodov z územia.

Očakáva sa, že **klesajúci trend žiadostí o medzinárodnú ochranu** zaznamenaný v roku 2024 a v prvej polovici roka 2025 bude pokračovať aj v roku 2026.

Pokiaľ ide o dočasnú ochranu, pokračujúca svojvoľná útočná vojna Ruska voči Ukrajine bude aj v roku 2026 vyvolávať **potrebu ochrany ukrajinských štátnych príslušníkov**. Registrácie dočasnej ochrany budú pretrvávajúť, ale na nižších úrovniach ako v predchádzajúcich rokoch.

Keďže migračná dynamika zostáva vo svojej podstate neistá, úsilie o posilnenie **pripravenosti a plánovania pre prípad nepredvídaných udalostí** v členských štátoch a v Únii má naďalej zásadný význam. Primerané plánovanie pre prípad nepredvídaných udalostí je dôležitou súčasťou **dobre pripraveného azylového, prijímacieho a migračného systému**, pretože zvyšuje odolnosť a pripravenosť rýchlo a účinne reagovať na zmeny migračnej situácie a zároveň zabezpečuje dodržiavanie individuálnych práv a potrieb.

Povinnosti týkajúce sa **plánovania pre prípad nepredvídaných udalostí** sú zakotvené v právnych predpisoch Únie⁶⁷. Hoci väčšina členských štátov má zavedené plány pre prípad nepredvídaných

⁶⁶ Keďže v čase prijatia správy neboli k dispozícii údaje za celý rok 2025, údaje za rok 2024 sa použili ako najnovší a úplný ročný referenčný bod na kontextualizáciu prognózy na nadchádzajúci rok 2026. Trend pozorovaný v roku 2025 bol však v analýze plne zohľadnený.

⁶⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 zo 14. mája 2024 o riadení azylu a migrácie, o zmene nariadení (EÚ) 2021/1147 a (EÚ) 2021/1060 a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 604/2013; smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1346 zo 14. mája 2024, ktorou sa stanovujú normy pre príjem žiadateľov o medzinárodnú ochranu; nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1359 zo 14. mája 2024, ktorým sa riešia krízové situácie a prípady vyššej moci v oblasti migrácie a azylu, a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/1147 (Ú. v. EÚ L, 2024/1359, 22.5.2024,

udalostí v rôznych oblastiach riadenia migrácie, stále pretrvávajú nedostatky. Úroveň pripravenosti Únie a členských štátov v oblasti riadenia migrácie je celkovo pozitívne ovplyvnená vykonávaním nových ustanovení zavedených v pakte. Takmer všetky členské štáty prijali a oznámili svoje národné plány pre prípad nepredvídaných udalostí v oblasti prijímania a azylu Agentúre Európskej únie pre azyl (EUAA)⁶⁸, aj keď s rôznou mierou úplnosti (viac informácií v prílohe). Od roku 2019 musia členské štáty vypracovať a prijať národný **plán pre prípad nepredvídaných udalostí na riadenie hraníc a návrat**⁶⁹. Z výsledkov posúdenia zraniteľnosti, ktoré vykonala agentúra Frontex v roku 2024, vyplýva, že väčšina členských štátov uvádza, že má zavedené príslušné plány pre prípad nepredvídaných udalostí v oblasti riadenia hraníc, hoci existujú určité nedostatky, ako sa zdôrazňuje aj v schengenských hodnoteniach. Okrem toho z tematického hodnotenia účinnosti návratov z roku 2024 vyplynuli značné nedostatky v národnom plánovaní pre prípad nepredvídaných udalostí, pričom väčšina členských štátov nemá špecializované plány pre prípad nepredvídaných udalostí v oblasti návratových operácií napriek tomu, že táto požiadavka je stanovená v článku 9 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii.

Na úrovni Únie sú agentúry Únie pripravené poskytnúť členským štátom operačnú podporu v prípade náhleho zvýšenia migračných tokov. Sieť mechanizmu EÚ pre pripravenosť a riadenie kríz v oblasti migrácie, ktorej predsedá Komisia, naďalej zohráva kľúčovú úlohu pri poskytovaní spoločného situačného prehľadu, včasného varovania a prognóz na podporu lepšej pripravenosti. Súčasťou siete je osobitná podskupina pre plánovanie pre prípad nepredvídaných udalostí.

IV. Posúdenie celkovej migračnej situácie, migračného tlaku, rizika migračného tlaku alebo závažnej migračnej situácie

Na základe informácií uvedených v tejto správe Komisia posúdila, ktoré členské štáty čelili neprimeraným povinnostiam, pričom zohľadnila celkovú migračnú situáciu v Únii. Komisia zároveň navrhuje Rade celkový počet solidárnych príspevkov do rezervy solidarity na úrovni Únie potrebnej na vyvážené a účinné riešenie migračnej situácie v nadchádzajúcom roku.

Vzhľadom na trendy uvedené v tejto správe za referenčné obdobie od júla 2024 do júna 2025 a metodiku sa v rozhodnutí Komisie stanovilo, že po zosumarizovaní všetkých relevantných kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov a informácií a ich posúdení vo vzťahu k celkovej situácii v Únii sú **Grécko a Cyprus** vystavené migračnému tlaku. V rozhodnutí Komisie sa okrem toho konštatovalo, že **Taliansko a Španielsko** sú vystavené migračnému tlaku z dôvodu veľkého počtu príchodov, ktoré sú dôsledkom opakovaných vylození po pátracích a záchranných operáciách takého rozsahu, že vytvárajú neprimerané povinnosti vo vzťahu k celkovej situácii v Únii, a to aj pokiaľ ide o dobre pripravený azylový, prijímací a migračný systém dotknutého členského štátu.

Hoci trendy zostali v porovnaní s obdobím od júla 2023 do júna 2024 celkovo stabilné, **Grécko** čelilo neprimeraným povinnostiam vo vzťahu k celkovej situácii v Únii, najmä v dôsledku počtu neoprávnených prekročení hraníc (viac ako 60 000) a žiadostí o medzinárodnú ochranu (viac ako

ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj>; nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii a zrušení nariadení (EÚ) č. 1052/2013 a (EÚ) 2016/1624 (Ú. v. EÚ L 295, 14.11.2019, s. 1–131, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>); nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2303 z 15. decembra 2021 o Agentúre Európskej únie pre azyl a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 439/2010 (Ú. v. EÚ L 468, 30.12.2021, s. 1–54, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj>).

⁶⁸ S výnimkou Maďarska a Poľska.

⁶⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii (Ú. v. EÚ L 295, 14.11.2019, s. 1–131); ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>.

70 000). Išlo o najvyššie zaznamenané hodnoty na úrovni Únie v pomere k HDP a počtu obyvateľov. Grécko okrem toho zaznamenalo najvyšší počet rozhodnutí o udelení medzinárodnej ochrany v pomere k HDP a počtu obyvateľov, ktorý v období od júla 2024 do júna 2025 dosiahol takmer 32 000. V pomere k HDP a počtu obyvateľov bolo Grécko druhé v počte príkazov na opustenie krajiny (viac ako 30 000), ale v analyzovanom období bolo vrátených len 5 400 štátnych príslušníkov tretích krajín.

Zatiaľ čo situácia v oblasti migrácie a azylu sa v porovnaní s obdobím od júla 2023 do júna 2024 zlepšila, **Cyprus** stále čelil neprimeraným povinnostiam v porovnaní s celkovou situáciou v Únii, najmä v dôsledku neoprávnených prekročení hraníc, žiadostí o medzinárodnú ochranu a registrácií dočasnej ochrany. Aj keď sa počet neoprávnených prekročení hraníc (takmer 3 000) výrazne znížil, počet príchodov naďalej zaťažuje cyperský azylový a migračný systém, keďže Cyprus patrí medzi tri krajiny s najvyšším počtom neoprávnených prekročení hraníc v Únii v pomere k HDP a počtu obyvateľov. Cyprus takisto prijal druhý najvyšší počet žiadostí o medzinárodnú ochranu (viac ako 5 000) v Únii v pomere k HDP a počtu obyvateľov. Podobne Cyprus prijal značný počet registrácií dočasnej ochrany (približne 3 500) v pomere k HDP a počtu obyvateľov krajiny. Okrem toho, zatiaľ čo počet štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorým bol vydaný príkaz na opustenie krajiny (takmer 16 000), zostal v porovnaní s obdobím od júla 2023 do júna 2024 stabilný, po vydaní príkazu na opustenie krajiny bolo vrátených dvakrát viac štátnych príslušníkov tretích krajín (takmer 10 000) ako v období od júla 2023 do júna 2024 (takmer 5 000).

V **Taliansku** a **Španielsku** bol podiel a absolútny počet príchodov v dôsledku opakovaného vylodenia po pátracích a záchranných operáciách takého rozsahu, že pre tieto krajiny znamenal neprimerané povinnosti v porovnaní s celkovou situáciou v Únii, keďže viac ako 80 % z takmer 97 000 osôb, ktorým sa poskytla pomoc pri pátracích a záchranných operáciách, bolo vylodených v týchto dvoch členských štátoch (približne 40 % v každom z nich).

Tieto štyri členské štáty budú mať preto **prístup k rezerve solidarity**, keď sa začne uplatňovať nariadenie (EÚ) 2024/1351.

V záujme zabezpečenia rovnováhy medzi solidaritou a spravodlivým rozdelením zodpovednosti a zaistenia fungovania nariadenia (EÚ) 2024/1351 sa v článku 60 ods. 3 uvedeného nariadenia stanovuje, že od prispievajúcich členských štátov sa nevyžaduje, aby plnili svoje solidárne prísluby voči benefitujúcemu členskému štátu, ak Komisia zistila v tomto benefitujúcom členskom štáte **systemové nedostatky**, pokiaľ ide o pravidlá zodpovednosti stanovené v časti III nariadenia (EÚ) 2024/1351, ktoré by mohli mať závažné nepriaznivé dôsledky na fungovanie uvedeného nariadenia.

V časti III nariadenia (EÚ) 2024/1351 sa okrem iného stanovujú povinnosti zodpovedného členského štátu prevziať a prijať späť žiadateľov a štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých žiadosť o medzinárodnú ochranu bola zaregistrovaná v inom členskom štáte alebo vo vzťahu ku ktorým bol iný členský štát označený za zodpovedný podľa nariadenia (EÚ) 2024/1358, vrátane vykonania odovzdania týchto osôb, pri plnom rešpektovaní základných práv žiadateľa v zmysle charty. Tieto pravidlá nadväzujú na pravidlá nariadenia Dublin III a po nadobudnutí účinnosti ich nahradia.

Komisia do 12. júla 2026 a opätovne do 15. októbra 2026 posúdi uplatňovanie pravidiel zodpovednosti členskými štátmi a uplatní článok 60 ods. 3 štvrtý pododsek nariadenia (EÚ) 2024/1351, ak sa v členskom štáte zistia systemové nedostatky. V tomto posúdení sa bude venovať osobitná pozornosť úrovni spolupráce medzi členskými štátmi vrátane aktívneho zapojenia do uľahčovania odovzdávaní a postupnej spolupráce v praktických a logistických otázkach.

Na základe zistení tejto správy a metodiky sa po zvážení všetkých relevantných kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov a informácií a po ich posúdení vo vzťahu k celkovej situácii v Únii v rozhodnutí určilo, že migračným tlakom sú ohrozené aj **Belgicko, Bulharsko, Nemecko, Estónsko, Írsko, Francúzsko, Chorvátsko, Lotyšsko, Litva, Holandsko, Poľsko a Fínsko**.

V období od júla 2024 do júna 2025 boli **Bulharsko** a **Chorvátsko** ako krajiny prvého vstupu naďalej mimoriadne vystavené výkyvom migračných tokov na západobalkánskej trase a trase cez východné Stredozemie. Výrazný nárast počtu neoprávnených príchodov v priebehu roka by mohol viesť k tomu, že ich už aj tak vyťažené migračné a azylové systémy by boli zaťažené neprimeranými povinnosťami. Hoci **Bulharsko** zaznamenalo pokles počtu žiadostí o medzinárodnú ochranu v porovnaní s obdobím od júla 2023 do júna 2024, stále eviduje takmer 10 000 žiadostí o medzinárodnú ochranu, čo je vzhľadom na jeho HDP a počet obyvateľov značný počet. Päťtinu týchto žiadostí podali maloletí bez sprievodu, čím sa Bulharsko stalo druhým členským štátom v počte prijatých žiadostí maloletých bez sprievodu na úrovni Únie v pomere k HDP a počtu obyvateľov. Bulharsko takisto zaznamenalo vysoký a stabilný počet registrácií dočasnej ochrany v pomere k svojmu podielu na HDP a počtu obyvateľov (patrí k piatim členskými štátmi s najvyšším počtom týchto žiadostí) s viac ako 21 000 novými registráciami v období od júla 2024 do júna 2025. **Chorvátsko** bolo v období od júla 2024 do júna 2025 ovplyvnené prípadmi neoprávneného prekročenia hraníc a odopretia vstupu. V Chorvátsku bolo zaznamenaných viac ako 12 000 neoprávnených prekročení hraníc, čo predstavovalo 76 % z celkového počtu neoprávnených príchodov na západobalkánskej trase a druhý najvyšší počet neoprávnených prekročení hraníc v Únii v pomere k HDP a počtu obyvateľov. V podobnom počte Chorvátsko zaznamenalo aj odopretia vstupu, ktorý bol v pomere k HDP a počtu obyvateľov najvyšší na úrovni Únie.

Viacere členské štáty zároveň zaznamenali vysoký počet neoprávnených pohybov, čo predstavuje mimoriadny tlak na ich azylové, migračné a prijímacie systémy. Problémy spojené s takýmito neoprávnenými pohybmi sa riešia uznaním možnosti uplatnenia **kompenzácií prevzatím zodpovednosti** v týchto prípadoch v rámci solidárnych príspevkov.

V období od júla 2024 do júna 2025 **Nemecko** zaznamenalo výrazne vysoký počet neoprávnených pohybov žiadateľov o medzinárodnú ochranu v Únii, čo viedlo k veľkému počtu žiadostí o medzinárodnú ochranu, ktoré mali vplyv na jeho azylový a prijímací systém. K tomu prispel nielen najvyšší počet osôb s poskytnutou dočasnou ochranou v EÚ, ale aj veľmi vysoký počet žiadostí o medzinárodnú ochranu za posledných desať rokov. **Francúzsko** takisto zaznamenalo vysoký počet neoprávnených pohybov žiadateľov o medzinárodnú ochranu v rámci Únie a čelilo zvýšenému počtu neoprávnených prekročení hraníc pri výstupe z územia s cieľom dostať sa do Spojeného kráľovstva, čo malo vplyv na národný azylový a prijímací systém. **Holandsko a Belgicko** boli takisto ovplyvnené neoprávnenými pohybmi žiadateľov o medzinárodnú ochranu, čo zaťažilo prijímacie systémy. **Írsko** takisto zaznamenáva trvalo vysoký počet žiadostí o medzinárodnú ochranu, pričom značná časť žiadateľov vstupuje do krajiny neoprávnené, najmä cez pozemnú hranicu Spojeného kráľovstva. Táto skutočnosť mala spolu so značným počtom príchodov osôb s poskytnutou dočasnou ochranou vplyv na národný azylový a prijímací systém.

Ako sa uvádza v časti III, činnosti Ruska a Bieloruska naďalej ovplyvňujú migračnú dynamiku na východnej hranici Únie, najmä v **Estónsku, Lotyšsku, Litve, Poľsku a vo Fínsku**. Hybridné hrozby spojené so zneužívaním migrácie ako zbrane okrem príležitostných násilných incidentov a pokusov o prekročenie hraníc naďalej predstavujú závažné migračné a bezpečnostné riziká. V reakcii na pokračujúce štátom podporované pokusy o zneužívanie migrácie ako zbrane Estónsko

posilnilo opatrenia na riadenie hraníc s Ruskom; Lotyšsko a Litva posilnili opatrenia dozoru na ich hranici s Bieloruskom; Poľsko vytvorilo nárazníkovú zónu pozdĺž svojich hraníc a dočasne obmedzilo právo žiadať o medzinárodnú ochranu na tejto hranici, s výnimkou zraniteľných skupín; Fínsko v novembri 2023 uzavrelo svoje hraničné priechody s Ruskom. Ďalšie pokusy Ruska a Bieloruska o zneužívanie migrácie ako zbrane by mohli zvýšiť tlak na vnútroštátne systémy ochrany hraníc, čo by mohlo viesť k neprimeraným povinnostiam.

Týchto dvanásť členských štátov, ktorým hrozí migračný tlak, bude mať **prednostný prístup k stálemu podpornému súboru nástrojov EÚ v oblasti migrácie**. Ak by sa situácia v týchto členských štátoch zhoršila, Komisia bude zároveň pripravená v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1351 urýchlene prehodnotiť ich situáciu.

Na základe správy a metodiky sa v rozhodnutí Komisie takisto určilo, že **Bulharsko, Česko, Estónsko, Chorvátsko, Rakúsko a Poľsko** čelia závažnej migračnej situácii, ktorá vyplýva z kumulatívneho účinku kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov a informácií, ktoré boli zhromaždené a posúdené počas posledného päťročného obdobia (od 1. júla 2020 do 30. júna 2025).

V **Bulharsku** sa za posledných päť rokov, a najmä od roku 2022, zaznamenal v pomere k jeho podielu na HDP a počtu obyvateľov veľký prílev registrácií dočasnej ochrany, ako aj relatívne vysoký počet žiadostí o medzinárodnú ochranu, čím sa zaťažil jeho systém, najmä však preto, že Bulharsko vydalo značný počet kladných rozhodnutí aj zamietnutí, čo v relatívnom vyjadrení vytvorilo relatívne vysokú záťaž pre systém návratu. V **Chorvátsku** malo v predchádzajúcich piatich rokoch veľký vplyv na kapacity krajiny okrem povinností na vonkajšej hranici aj zaťaženie systému návratu v pomere k jeho podielu na HDP a počtu obyvateľov, a to najmä preto, že Chorvátsko vydalo relatívne veľký počet rozhodnutí o odopretí vstupu a v poslednom období zaznamenalo relatívne vysoký počet neoprávnených prekročení hraníc v dôsledku zvýšenia činnosti prevádzania migrantov v regióne.

Od začiatku ruskej útočnej vojny voči Ukrajine zaznamenali **Poľsko a Česko** jeden z najvyšších počtov registrácií dočasnej ochrany v Únii v pomere k ich HDP a počtu obyvateľov. To spôsobilo integračné výzvy a od roku 2022 značne zaťažilo migračné, azylové systémy a systémy riadenia hraníc týchto členských štátov. V pomere k HDP a počtu obyvateľov **Estónsko** zaznamenalo vysoký počet registrácií dočasnej ochrany, ako aj značný počet žiadostí o medzinárodnú ochranu, ktoré za posledných päť rokov viedli k vysokému počtu kladných rozhodnutí.

V poslednom päťročnom období aj **Rakúsko** prijalo vysoký počet žiadostí o medzinárodnú ochranu. Hoci sa tento počet v období od júla 2024 do júna 2025 v porovnaní s predchádzajúcim obdobím 12 mesiacov znížil, celkový počet žiadostí o medzinárodnú ochranu a z toho vyplývajúci počet kladných rozhodnutí za päťročné obdobie mal kumulatívny vplyv na kapacitu jeho migračného, prijímacieho a azylového systému.

Tieto členské štáty budú mať možnosť **požiadať Radu o úplné alebo čiastočné zníženie** svojich solidárnych príspevkov na nadchádzajúci rok.

V. Záver

Stabilný pokrok pri vykonávaní všetkých zložiek paktu na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Únie, klesajúci trend počtu neoprávnených príchodov a prognóza na nasledujúci rok spolu

s pozitívnymi výsledkami nepretržitého úsilia s partnerskými krajinami vytvárajú pevný základ pre riadne, spravodlivé a pevné riadenie migrácie a azylu.

Plným využívaním nového právneho a operačného rámca paktu možno dosiahnuť ďalší pokrok, ktorým sa zníži tlak na členské štáty, obmedzí počet neoprávnených pohybov, zvýši celková efektívnosť, zníži počet nevybavených prípadov a zaťaženie administratívnych a operačných štruktúr členských štátov. Zároveň pretrvávajú niektoré výzvy týkajúce sa vykonávania paktu, pričom Komisia bude spolu s príslušnými agentúrami Únie naďalej poskytovať podporu členským štátom.

Naše úsilie môže podporiť rýchle prijatie očakávaných návrhov Komisie vrátane návrhov týkajúcich sa spoločného európskeho systému návratu a zoznamu Únie týkajúceho sa bezpečných krajín pôvodu. Komisia bude pokračovať vo svojej práci na posilňovaní komplexných partnerstiev s partnerskými krajinami, strategicky sa angažovať na regionálnej a globálnej úrovni a rozvíjať inteligentné medzipolitické páky na podporu lepšej spolupráce v oblasti migrácie.

Pokiaľ ide o vykonávanie paktu, je potrebné, aby sa solidarita a spravodlivé rozdelenie zodpovednosti naďalej rozvíjali spoločne a vyvážene. Začiatok prvého ročného cyklu riadenia migrácie je dôležitým krokom na prípravu pôdy na fungovanie nového mechanizmu solidarity. Na základe správy, rozhodnutia Komisie a návrhu vykonávacieho rozhodnutia Rady, vypracovaného Komisiou, ktorým sa zriaďuje ročná rezerva solidarity, by Rada mala do 15 dní zvolať fórum EÚ na vysokej úrovni pre solidaritu s cieľom dohodnúť sa na veľkosti rezervného fondu solidarity a na tom, ako budú jednotlivé členské štáty prispievať. Komisia je pripravená podporovať Radu počas celého tohto procesu. Koordinátor EÚ pre solidaritu takisto zvolá fórum EÚ na technickej úrovni pre solidaritu s cieľom pred začatím uplatňovania v polovici roka 2026 uviesť do činnosti mechanizmus solidarity medzi členskými štátmi a riešiť potreby solidarity s určenými príspevkami.

Komisia v marci 2026, pred jeho začatím uplatňovania, opäť predloží správu o pokroku pri vykonávaní paktu. Komisia takisto vypracuje dlhodobú európsku stratégiu riadenia azylu a migrácie, v ktorej stanoví politický a operačný plán na vysokej úrovni pre spoločný systém, ktorý bude spoľahlivý a prispôsobiteľný rýchlo sa meniacim podmienkam.